

Пуковник Звонко Стојковић,
командант Мешовите
артиљеријске бригаде

Импулс ватреној моћи

Очекујем да се наредне године опремимо системом за звукометријско извиђање – „хемера“, који се користи за гађања у условима ограничене видљивости. Ради оспособљавања људи за рад на формацијским дужностима, упутили смо 143 лица на 93 курса, док су се команде и јединице Бригаде оспособљавале за задатке прве мисије на 19 вежби. Унапредили смо и ниво обуке ратних јединица и постигли да нам резервни састав равноправно учествује на бојевим гађањима на терену.

У Србији постоји традиција квалитетног оспособљавања и усавршавања артиљеријског кадра, која траје од Танаска Рајића па до данашњих дана. Припадници Мешовите артиљеријске бригаде на-

ше војске имају данас кључну улогу, не само у обучавању командира артиљеријских састава, нишанџија, топографа, рачунача и осталих специјалности у роду артиљерије, већ и за извршавање задатака артиљеријске ватрене подршке јединица-

ма Копнене војске, на територији целе земље.

Пуковник Звонко Стојковић, примајући дужност команданта Мешовите артиљеријске бригаде пре две године, истакао је да ће најважнији циљеви у његовом раду бити оспо-

собљавање, развијање другарства и тимског рада, те одржавање високог степена исправности артиљеријског наоружања и опреме. Занимало нас је како су и у којој мери реализовани постављени циљеви, како раде припадници те нишке артиљеријске јединице и које промене уопште у артиљерији можемо очекивати у будућности.

Q *Артиљеријске припреме и артиљеријска подршка су и даље значајни чиниоци савремених ратова, али су данас, у односу на прешходни период, много строжи захтеви у виду брзине, прецизности и селективности ватре. Шта се у Мешовићој артиљеријској бригади чини како би се усавршило њихово за модификоване начине рада и примену нових стандарда?*

– Наша јединица једина је артиљеријска бригада у земљи и сасвим је природно што се од нас редовно тражи да будемо ангажовани у стручним консултацијама из области артиљерије на нивоу Војске Србије. Такође, учествујемо у изради нових правила и упутстава артиљерије, а радом Савета рода артиљерије и стручних тимова, и на модификацији и изради нових система артиљерије, попут претпројекта Командно-информационог система снага ватрене подршке, лансера ракетног самоходног вишецевног модуларног „морава“ и система за звукометријско извиђање „хемера“.

Q *Како оцењујете укупну способност људства за реализацију додељених мисија у свим временским, земљишним и борбеним условима?*

– У протеклом периоду тежиште обуке у Бригади било је на оспособљавању људства за рад на формацијским дужностима и оспособљавање команди и јединица за извршавање задатака, пре свега у оквиру прве мисије Војске. Ради оспособљавања љу-

ди за рад на формацијским дужностима, упутили смо 143 лица на 93 курса, док су се команде и јединице оспособљавале за извршавање задатака прве мисије планирањем и реализацијом 19 вежби. Све вежбе планиране су како би се припадници Бригаде обучили и увежбали за извођење борбених дејстава дању, ноћу, при ниским температурама, на киши, снегу, расквашеном и брдско-планинском земљишту.

Очекујемо да се наредне године опремимо системом за звукометријско извиђање „хемера“, који се користи за извођење гађања у условима ограничене видљивости. У јединици, у саставу артиљеријско-извиђачке батерије, већ имамо осматрачки радар СНАР 10, импулсног типа, који је намењен за извиђање покретних и непокретних циљева на земљи и води, те за потребе артиљеријског гађања. Наглашавам да су прошле и ове године, наше радарско-метеоролошке и топографске јединице учествовале у реализацији вежби с бојевим гађањем и у саставу осталих артиљеријских јединица Копнене војске, што је, наравно, додатно утицало на њихову обученост.

Q *Јединица којом командујете у потпуности је професионализована, а ширину састава чине официри и подофицири. Од каквог је значаја шта чињеница за укупне оперативне способности јединице?*

– Поносан сам на старешински састав којим командујем, поготово што део официра има богато ратно и радно искуство, које се прожима с ентузијазмом млађих старешина. Основна мисија нас старијих и искуснијих јесте да радом, обуком и реализацијом свих обавеза пренесемо своје знање и вештине млађима. То и чинимо у свакодневном раду. Посебно бих нагласио високу мотивисаност старешинског састава, врло коректне ме-

ГАЂАЊЕ НА СКРАЋЕНОМ РАСТОЈАЊУ

Q *Познато је да лансери ракетног самоходног четворочевног – ЛРСЧ – 262 мм „оркан“ имају огромну ватрену моћ и да оруђа у вашем саставу могу за само десет секунди да покрију површину од 37 хектара, избаце 6,4 тона челика и погоде циљеве удаљене педесет километара? Како се реализује обука на тим борбеним средствима, јер у нашој земљи не постоје полиго-ни на којима би се изводила бојева гађања са њима?*

– Како домет поменутог оруђа не дозвољава извођење бојевих гађања на тренутно доступним полигонима у Србији, у сарадњи с Војнотехничким институтом и Техничким опитним центром развијен је и у употребу уведен уређај вежбовни 128 мм за гађање на скраћеном растојању из лансера ракетног самоходног четворочевног 262 мм „оркан“. Иако је уређај вежбовни, он, заправо, задовољава све постављене и захтеване услове за извршење бојевих гађања и у потпуности је у функцији обуке јединице. Важно је рећи да се гађа ракетама 128 мм, које су раније коришћене на систему „пламен“, а послуга има осећај да су све мере и поступци које предузимају исти као да гађају ракетама 262 мм, само што је њихов домет мањи. У прошлој и овој години извели смо неколико таквих гађања.

Ћуљудске односе и солидарност, која се свакодневно испољава у колективу. Инсистирамо на перманентном раду са људима и познавању људи, што је сигурно допринело да у претходном периоду нисмо имали нарушавања међуљудских односа. Када се све ово узме у обзир, онда се може закључити да је то добар темељ за морално чврсте и јаке војне колективе у нашој јединици.

У последњих годину дана интензивно смо радили на побољшању квалитета попуне професионалним војницима, пре свега пажљивом селекцијом кандидата. Успешно смо окончали три конкурса, реализација четвртог је у току, а очекујемо и расписивање још једног средином ове године. Биће то још једна прилика за младе људе жељне доказивања да конкуришу и постану припадници Мешовите артиљеријске бригаде.

О Све чешиће се обука, вежбе, гађања и покрећна логоровања реализују заједно са припадницима резервног састава. Колико су, у овом шренућку, резервисти заиста војнички оспособљени?

– Прошле године смо с три ратне јединице реализовали обуку и око 250 људи из резервног састава том

приликом извело је гађања из пешадијског наоружања, у оквиру индивидуалне обуке. С две ратне јединице извели смо и колективну обуку на терену, у логорским условима, реализовали гађања из наоружања рода, у оквиру извођења тактичких вежби с бојевим гађањима. У једној ратној јединици припадници резервног састава распоређени су у већ постојеће јединице, тамо где им је по формацији место, а реализовали су заједничке вежбе и гађања, док је батерија лансера ракета самоходних вишецевних 128 mm, популарних „огњева“, састављена искључиво од војних обвезника, успешно реализовала батеријску вежбу и извела артиљеријска гађања на којима су остварили врло добре и одличне резултате.

Одговорно тврдим да смо прошле године знатно подигли ниво обуке ратних јединица и постигли да нам резервни састав, у оквиру наших јединица, равноправно учествује у извршењу бојевих гађања и осталих сложених активности и задатака на терену. Обуку припадника резервног састава започели смо индивидуалном обуком и тада смо реализовали оне садржаје које су они после служења војног рока делом заборавили, као што су основна тактичка обука, гађа-

ња из пешадијског наоружања и рад с колективним наоружањем. У другој фази, на терену смо реализовали практична бојева гађања из „огњева“ и топ-хаубица 152 mm НОРА, на којима су резервисти били ангажовани у свим улогама – од извиђача, рачунача, везисте и послуживоца на оруђу, до логистичких специјалиста.

Припадник резервног састава на терену обишао је командант Копнене војске генерал-потпуковник Александар Живковић, разговарао са њима, одао им признање на дисциплини, професионализму и одговорности при извршавању задатака и нагласио да су они на вежби доказали војничке вредности.

О У артиљеријским јединицама година се дели на период пре гађања и после гађања, што говори о томе колико су све активности значајне за артиљерце. Колика је јединица којом командујете реализовала вежби на терену и бојевих гађања у прошлом периоду и какве све резултате остварили?

– Вежбе на терену су засигурно најсложенији и најтежи облик обучавања јединица ранга дивизиона, али то је и једини поуздан начин да утврдимо у којој су мери наши команданти јединица, командири батерија, водова и одељења, нишанције, рачуначи, везисти, топографи и припадници осталих специјалности спремни да изврше задатке ефикасне ватрене подршке борбених јединица. Ради унапређења и одржавања врло доброг стања обучености наших јединица, у протеклом периоду, извели смо две вежбе дивизиона и девет батеријских вежби на терену, две батеријске и једну тактичку вежбу с бојевим гађањем. У оквиру извођења вежби реализована су артиљеријска бојева гађања, на којима су постигнути врло добри и одлични резултати.

Најважнија вежба коју смо реализовали прошле године на полигонима за обуку и Интервидовском полигону „Пасуљанске ливаде“ свакако јесте „Удар 2013“. Тада смо организовали и покретно логоровање, на ко-

Увежбавање послуга за рад с моћним сисџемом АРСЧ 262 mm „оркан“

ОТЕЖАНО, АЛИ РЕДОВНО ОДРЖАВАЊЕ

Осавремењивање и одржавање високог степена исправности артиљеријског наоружања и опреме неки су од Ваших приоритета у раду. Каква је ситуација на том пољу, ако знамо да нам данас за то мања финансијских средстава?

– Одржавање исправности артиљеријских оруђа, опреме и моторних возила одвија се отежано, уз рестриктивне мере штедње, али редовно. Велика заслуга за висок ниво исправности артиљеријског наоружања и опреме у нашој јединици јесте, заправо, заслуга врло добре обучености и одговорности наших старешина и војника. Од почетка године до данас имали смо два предлога за модификације на оруђима топ-хаубица 152 mm М-84 НОРА и ЛРСЧ 262 mm „оркан“, које би требало да унапреде њихову исправност и одржавање. Предлоге је прихватио Савет рода артиљерије и очекујемо њихову практичну реализацију.

ме је учествовао и резервни састав, а вежбове активности пратили су кадети Војне академије и слушаоци за резервне офицере. На том покретном логоровању учесници су постигли одличне резултати на бојевом гађању. Такође, успешно су реализовали промене логорских просторија и сложене супозиције на маршу и у борби. Била је то својеврсна круна оспособљавања артиљеријског дивизиона, који је, по својој структури, тренутно најјачи у погледу снаге и ватрене моћи у Војсци Србије.

Припадници Мешовиће артиљеријске бригаде учествују у акцијама помоћи цивилном становништву. Да ли сте задовољни постигнућим степеном сарадње?

– Припадници наше јединице ангажовали су се на бројним активностима у оквиру цивилно-војне сарадње и, на тај начин, знатно допринели развоју односа с цивилним друштвом и исказали изузетну солидарност у различитим областима. Акцијама на више локација на територији Ниша уређени су Хумски поток и Рујничка река, чиме се превентивно деловало на то да се вода не излије и поплави насељена места на територији града.

Гашењем шумског пожара, током летњих месеци на територији општине Гаџин Хан, припадници јединице доказали су да и у том сегменту ло-

кално становништво може рачунати на нас. Више од 280 припадника јединице добровољно је дало крв. Лекарски тим Бригаде, у сарадњи с Војном болницом из Ниша и Домом здравља из Алексинца, у више наврата реализовао је акцију „Војни лекар на селу“ и том приликом пружио медицинску помоћ мештанима више села на територији општине Алексинац. Тамо је становништво, које нема услове да самостално посети локалне медицинске установе, показало велику заинтересованост за прегледе код војних лекара. Ових дана ангажовали смо се, због обилних падавина, на спречавању изливања реке Моравице у општини Алексинац и на водоснабдевању у општинама Гаџин Хан и Свилајнац.

Стијално истичете неопходност тимског рада и другарства у артиљерији. Зашто су они толико важни?

– Извршење једног ватреног задатка артиљеријске јединице зависи од великог броја старешина и војника, различитих специјалности. Уколико они не функционишу беспрекорно, као тим, тај задатак биће доведен у питање. Зато су у артиљерији тимски рад и другарство основа на којој се гради и кохезија војних колектива и реализација најсложенијих тактичких и ватрених задатака. ■

Зоран МИЛАДИНОВИЋ
Снимио Владимир ЦВЕТКОВИЋ

Припадници 1. шобовско-хаубичког дивизиона нишке бригаде на ватреном положењу

